

Posudek diplomové práce

Diplomant: Přemysl K o p e c k ý

Název diplomové práce: Základní kapitál kapitálových společností, jeho tvorba a ochrana

Předmětem posouzení je značně rozsáhlá (stodvanáctistránková) diplomová práce vypracovaná na téma, které je zejména vzhledem k významné novele obchodního zákoníku z minulého roku (zák. č. 215/2009 Sb.) mimořádně aktuální. Volbě tématu je tudíž třeba přisvědčit.

Co do struktury, postupuje diplomant tak, že nejprve uvádí základní pojmy vztahující se k tématu, jako základní kapitál, jeho tvorba, vlastní kapitál, obchodní majetek, obchodní jmění a čistý obchodní majetek, podíl, vklad a kapitálová společnost. K tomu lze uvést, že diplomová práce je prací psanou pro odborníky, v níž není třeba základní věci (např. pojem „kapitálová společnost“ a další, vysvětlovat). Výhradu mám k rozsahu jednotlivých subkapitol. Je nevhodné, aby některé z nich byly tvořeny jedinou větou (např. 2.3 .Ochrana základního kapitálu, 2.5.), jiné jediným odstavcem. Za zbytečné považuji zařazení pasáží o vzniku obchodních společností (str. 16 a násl.) a zejména pak pojednání o pramenech evropského práva vysvětlujících, co rozumět právem primárním, sekundárním a terciárním. Práce tak mohla být – po vypuštění uvedených pasáží – méně rozsáhlá, přehlednější a jdoucí více do hloubky.

Hodnotím-li diplomní text po obsahové stránce, je zřejmé, že diplomant má o zvolené téma zájem. Jeho „záběr“ je velmi široký a nelze mu upřít, že se seznámil s relativně rozsáhlou literaturou, kterou však (mimo jiné právě i s ohledem na rozsah) nezpracoval dostatečně do hloubky. Pokud jde o koncepci, je dále patrné, že ačkoli je místy řeč o kapitálových společnostech, autor má před očima společnost akciovou (viz např. text na str. 11, 12 a dalších). Počáteční pasáže textu nepřekračují příliš rámec platné právní úpravy a jsou místy méně přesné. Poněkud zajímavější je část věnovaná doktrinní problematice vztahující se k pojetí základního kapitálu. Autor se však zde snažil postihnout tak velkou tematickou šíři, že to je opět na úkor hloubky a kvality textu. Jen namátkou lze poukázat na doktrínu spravedlivé podřízenosti, kterou vysvětluje povrchně a proto i nepřesně. Shrnutí koncepce základního kapitálu v angloamerické právní kultuře nic konkrétnějšího o její podstatě neříká.

Z dílčích nepřesností lze uvést například hned na str. 4 problematickou definici základního kapitálu jako „fondu reprezentujícího příspěvky společníků...“. Pokud bychom vůbec s takovým vyjádřením základního kapitálu měli pracovat, pak je přesnější hovořit o hodnotě těchto „příspěvků“, neboť základní kapitál je – jak dále uvedeno – peněžním vyjádřením hodnoty vkladů vnesených do společnosti, přesněji do jejího základního kapitálu. Z textu na str. 6 je zřejmé, že diplomant nerozlišuje mezi základním kapitálem a vkladem, resp. předmětem vkladu a vytváří tak umělý problém (ostatně pojednání o základním kapitálu i na dalších místech práce považují za problematická – např. str. 20). Na str. 7 (subkapitola 2.3.) se opět nepřesně hovoří o „nakládání se základním kapitálem společnosti“. Navíc tato věta, která je jediným obsahem této části práce, nedává smysl, neboť by z ní vyplývalo, že ochranou základního kapitálu je ochrana jeho funkcí... Na str. 9 nelze souhlasit s názorem rozšiřujícím motivy vnášení vkladu do společnosti, kdy diplomant směšuje vklady s příplatky mimo základní kapitál, tedy do vlastního kapitálu. Kromě toho mělo zaznít, že tuto možnost mají pouze společníci společnosti s ručením omezeným, nikoli však akcionáři. Pokud jde o vymezení nepeněžitých vkladů, je zřejmé, že diplomant pracoval i v této pasáži pouze ze zákonem, neboť doktrinálně lze dovodit i další znaky nepeněžitých vkladů, mezi jinými i jejich převoditelnost, resp. zcizitelnost (odtud např. i termín *ilace* pro jejich vnášení do společnosti). Na straně 10 je uváděna povinnost znaleckého ocenění nepeněžitých vkladů, aniž by bylo uvedeno, že to platí pouze pro dvě z českých obchodních společností. K textu na str. 12 lze podotknout, že základní kapitál může vytvářet i veřejná obchodní společnost.

Seznam použité literatury je vzhledem k významu tématu relativně úzký. Postrádám v něm některé významné práce, které se týkají kapitálových otázek akciové společnosti či společnosti s ručením omezeným. Některé prameny jsou zastaralé. „Ekonomicko-účetnická“ literatura není sice při studiu juristické problematiky na škodu, avšak diplomant se měl přednostně zaměřit na právní analýzu založenou na právnických odborných pojednáních. To se ostatně projevilo – jak výše uvedeno – i v kvalitě diplomního textu včetně jeho pojmoslovných nepřesností. Pokud jde o práci s literaturou, lze konstatovat, že autor na použitý pramen odkazuje v souladu s platnými citačními standardy. Výhradu mám k právním předpisům uváděným v seznamu použitých zdrojů. Ty není uvádět (i když to nelze považovat za chybu), pokud tak ale diplomant činí, pak nelze zařadit např. zák. č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (bod 1.) a následně pak uvádět samostatně některé jeho novely (bod 10.)

S výše uvedenými výhradami považuji diplomovou práci za způsobilou obhajoby a navrhuji hodnotit ji známkou „dobře“.

V Praze, 19. dubna 2010

Prof. JUDr. Stanislava Černá, CSc.
vedoucí diplomové práce